

پیرست

3 نه بوون -
8 شیت -
13 له خه ویکی خه وتوی خه ودا -
17 شیته باران -
23 شه مه -
28 جهسته -
32 ویران شار -
35 دار -
39 گرانی -
42 1/2 -
45 وهك شوڤابهی برژان هه ئوه وریوی پاییز -
49 سهید -
53 چیرۆك -
59 میرۆك -

ناوی کتیب :
ساله شه رابییه کان
نووسهر :
خه بات ره سوئی
مونتازو تهراحی :
ناسو مام زاده
ژمارهی چاپ : 18
تیراژ : 1000

نەپھون

خاتوو زىن لەسەرخۆ چووه، بەلام ھەروا پیکەو نووساون. نازای گيانت ژان دەکا بە تايبەت کەلەکەت وەختە کون بى، نيشەکەى جار بە جار زياتر برستت لى دەبرى، دەلىى کوانىكى گەورەيه و زار دەکاتەوہ يان ديوارە دەقەلەش.

جاوت ھەلدينى وەک لە دونياپەکيتز دابى - خەون و بىھوشى داگرتووى - دوينى نا ... بەيانى بوو ياساوتىک قيژاندى. پیکەوہ نووساون، پاشان شا ھات، بەلام تۆ لەسەرخۆ چووبووى - دەمارەکانت دەلىى پچر، پچر دەبن. خوین بازقەى بەستوہونپو سلولەکەتان لە خوین گەوزاوہ.

چیره دهرکه، وهخوت دینیتتهوه، سهرت ههلدینی، یهکی قیزاندی.
بوون به یهک... بوون... دهنگی به حال دهبیستی وهک له ئەشکهوت دا
بنهپینی دهنگ دهداتهوه... بوون به یهک... یهک به بوون ناردهقهیهکی
سارد به نیوان پشتت دا شوراوگهی بهستوه، سهرماته، ههست دهکهی وهک
ژنیکی دووگیان له ژان بوویتهوه، چاوت قورس بووه، ماندووی، خهو
دایگرتووی، خهو دهنباتهوه.

دههوش دیمهوه، هیزم تیدا نهماوه، نازانم له کویم، چاو به ولاندا
دهگپرم، هیورهیور وهبیرم دیتتهوه وشهکان لهپیش چاوم ریز دهبن...
بهند ... بهندی ... بهندیخانه. تهکان له خوم ددهم، ههستمه سهر پی.
بهلام لای چهپم لهگهلم نایه. دهستیکی پیدا دینم وهک دهست به گیانی
پیاویک دابینم، یهک بهخوم دهقیژینم... نا... نابی من و مه م بووین به
یهک بهلام مه م بیهوشه، تروسکهیهک له دلّم دا دهگهشیتهوه، ئوخه...
ناتوانن لیکمان ههلبرن. ههرا له مه م دهکه م بهلام وادیاره ههر بیهوشه،
زورم برسیه، دهنهپینم... نان ... برسیمه. پاسهوانیک دیتته ژووری، به
ترسهوه تیمان دهروانی. پاشان لهتکه نانیک فری دهداته خواری، دهست
دهکه م به جوینی، دهلیی دار دهجووم، به ناوی ده م دهیخووسینم و پاشان
قووتی ددهم. ئیشیکی زوری ههیه، دهلیی بهرد قووت ددهم،

پیدهکه نین، تیربووین، گهرمای لهشمان به رهو خهویکی ئه بهدی رامان
دهکیشی، بهلام له ناکاو زهنا... زهنا، ساز دهبی، سهر ههلدینین، شایه،
دیتته پیش و دهلی: کوا زین؟

دهلئيم: ئه وهتام، دهلئيم: ئه وهتا... . دهلئ كوا؟ فرميسك له چاوى دا
فتهيس دهبي، وشهكان له گهرووى دا لهت دهبن... كوش... تت.
نا... نا دهلئ: ئه وهنيه خوئين، ئه وهنيه كراسه خويناوى بهكانى.
دهنه پئيم: كاكه مهگين نامبينى. دهلئيم: مهگين نايبينى. دهلئ: به شئيم
دهزانى، بزانه چت لئ دهكهم، ههرا دهكا:
- كاكه بهكره چى لئ كهين؟

دهلئيم: بهكره شوهار، دهلئيم: بهكره چاوى حيز، بهكر، له پشت شاوه
ديته دهري، بزهيهكى نهگريسى لهسه ر لئوه، دهلئ: قوربان... قوربان، ئه و
دووانه مارن... ئاشقه و ماشقه، بيان خهينه ئاگره وه لئك جيا دهبنه وه.
دهلئيم: مهگين دهستم نهتگاتئ. دهلئيم: به نيوك ونجرونجرت دهكهم. شا
قاقا دهكيشئ: كاكه بهكره، كاكه بهكره مهن، پياوى هيژا.
دهنه پئيم: جهغزيكى ئاگرين له ههسارى كوؤشك بكه نه وه.
دهورىان دهگرن، چهقلئ مه م و زين ئاگر دهدهن. لئيان نزيك دهبنه وه،
له جهغزيكى ئاگريندا گه مارؤ دهدرين، دوپشكى كلكى ههلدينئ و به
خؤيه وه دها. جار به جار پتر لئيان نزيك دهبنه وه.
له نهكاو سوارئك لهته نيشتيانه وه تيده پهرئ، ئه وانيش به دوويدا،
هه شيمهت چه پله ليده دهن، كه يكاووس به ره و پيليان دئ، له قولينچكئك
سوودابه دهگري و خؤى دهرنئته وه. هه شيمهت ويكرا دهنه پئيم:
سياوهش، سياوهش.

سياوهش داده به زئ و دهستى شا ماچ دهكا. ئه وانيش دهستى ماچ
دهكهن. عه رفؤ و چه كوؤش له ته نيشتى راوه ستاون. خه لئكى زيروه شانيان

دەكەن... لە دوورەووش گەپى ھەلپەركى گەرمە. سەرچۆپى سەما دەكىش.

دەستى مەم دەگرمو دەچىنە شايەكەو، مەم سەرچۆپى دەگرى، ئارەقە بە لاجانگىدا زەنگۆل زەنگۆل دەتكى، لەگەل ئارەقەكەى تك تك دىمە خوارى. ھەر دلۆپەى دەبىتە زىنىك و دەستم دەگرى، ھەموو زىن و تەنيا من مەم. لە پىر زىن دەبىتە سەدان پەپوولەو لەسەر دارە سىوئىك دەنىش. بەلام من ھەر سەما دەكەم.

بە دەورى دارە سىوئەكە دا شىخانى ھەلدەپەرم، لە تەنىشت دارەكە پىرىك دانىشتووەو شىعر دەنووسى بە دەورى ئەوئىش دا سەما دەكەم، لەبەر خۆپەو دەلى: - رۆزى جىژن و خۆشە، تىپەر بوو رۆزى دەردوخەم.

لە ناكاو رادەووستەم، چۆكم دەلەرزى. قورسايەكى لەبران نەھاتو، سىنگى تەنىوم، سى سىدارە دەلەرئەو. سەرم بەر دەدەمەو خوارى، فرمىسك لە چاومدا قەتەس دەبى، لەسەر لىك دەنووسم، چى بوو تاوانى ئەوانەى ... بەلام يەكەم رەشەبا دەیسرپتەو. پشوووم سوار بوو، ھەناسەم دەرنایە، يەكى دەنەرپىنى، بوردومانى كىمىيى، سەر ھەلدەينم: ھەلەبجەو دەسووتى، سەرم گىژ دەخوا، وە كۆخە كۆخ كەوتووم، ھەلدەستم ھەلەم. بەلام دلەم لە كار دەكەوئى دەم و روو دەكەوم. وركم دادەووشى و گلنەكانى چاوم بەردەبنەو خوارى، يەكى دەنەرپىنى كوشتيان، يەكيتەر دەلى كى؟

دەلى: لە رىستوران.

دەلى كى؟

دهلي: مهـم.
دهلي: سياووش.
دهلي: ههله بجه.
دهلي: ميژوو.

سپرواني ژماره 32 ي سالي سپههـم
27 ي رهشهمهـي 1379

ئ

شەپقەت

شەپقەت

دەنگ . دەنگ

گویم ئىيە . . . بەلام نازانم دەنگى چيە؟ كەنيسەيە يان دەنگى . . .
؟ لەميژە دەيبيسم. بەلام قەت نەمزانيو دەنگى چيە؟ ئەورۇ رۇژى لە
دايك بوونمە يانى وا ھەست دەكەم! ماكەكانى لەشم ويك دىن و پىكەوہ
دەنووسىن، دەمارەكانم خوڤنيان پيدا دەگەرئى و گيانم قرچە قرچ لىك
دەرەويتەوہو دەبووژيۋتەوہ. دەئىي سالگەليكە وشك ھەلگەر اووم ئىستە
دەكرىمەوہ. بەلام شتىكم كەمە وەك . . . نايەتەوہ بىرم. تەنيا ولات

تاریکهو بهس. خسه خشیک لیم نزیك دەبیتهوه دەستیک له شانم دەداو
دەلئ:

- ههسته برۆ ئازادی!!!

- دەلئیم: چی؟ ئازادم؟ کێ؟ یانی چی؟

وهلامی نه دامهوه، ته نیا خسهیهکم گوئ لئ بوو که رویشتو بهجیی
هیشتم.

لاقهکانم بئ راوهستان دەرۆن، وهک پێشتر پیم گوترابئ بۆ کوئ
دەرۆم، دەلئی به هه موو شوینیکی دهرانم.

ههست دهکهم دهچمه شوینیکی قهرهبالغهوه، یهکی له په نام
دهنهپینئ: "خه یاری گوول بهدهم."

یهکی لهو لاهه دهلئ: "ته ماتهی کوردی، وهره ته ماتهی کوردی بهرهوه،
ته ماتهیه."

خه یار - خه یار - ته ماته - کورد - کوردی!!؟

- هه موویانم بیستوهو هیچیشیانم نه بیستوه. بۆشاییهک له دهر وونم دا
ساز دهبئ. گوشار بۆ میشکم دینم. پاشان لهوئ دوور دهکهوممهوه.

لاقهکانم راوهستان و نازانن، بۆ شوینیکی ترم دهبن یهکی دهلئ:

کۆپین، کۆپین. . . یهکی دی: ئه نواعی کتییی فکریمان ههیه، مارکس،

سارتیر، فۆکۆ. . . هه راجه که به په نایدا دەرۆم هیواش به گوچکه مدا

دهچرپینئ:

- ئارهق، ویسکی، فیلمی سوپیر، مهواد به ئه نواعیهوه. . .

نازانم يانى چى؟ كۆپىن، فۇكۆ، ويسكى، مهواد به ئهنواعيهوه، مېشكم
وهخته بتهقى. ئىره كوييه؟

به يهكهم كهس كه دهگهم دهئيم: تكايه پيم بلئ ئيره كوييه؟ . . .
پئدهكهنى و دهرؤا. . . له يهكيتر دهئى: برؤ خاله بوخوت شيتى. - من، . . .
. من شيتم كه نازانم ئيره كوييه؟

ديسان لاقم وهرؤ كهوتونتهوه و دهرؤن، بريا بهم زانيبايه بو كويم
دهبهن. تهنيا دهزانم تارماييهكان به بهرچاوم دادين. چاؤ. . . ج.ا.و، من
چاويشم ههيه. ولات ئيستا سپى و رهشه، تهواو.

ديسان له شوينئىكى ديكهم. زؤر به بيدنگى به لاى چهند تارماييهك
دا دهرؤم.

يهكيكيان دهئى: توش له كار دهگهرئى؟ سهرئك باددهم. دهئى: - وهره
دانيشه. دهزانم ماندوووى له خووه خوت ماندوو مهكه، كارت وهگر
ناكهوى، وهره له پهنام دانيشه.

- دادهنيشم. دهئى خهلكى كويى؟ هيؤر دهئيم: نازانم!؟

بيدهكهنن. ولات زياتر دهبينم. ئيستا دهم و چاويان به حال لئك جيا
دهكهمهوه. ددانهكانيان وهديار كهوتون. يهكيكيان دهئى نهنگوت خهلكى
كويى؟ دهئيم خهلكى نهو بهرى ميژووم.
قاقا بيدكهكهنن، يهكيكيان دهئى: - شيته.

بهلام ديسان چاوم زياتر دهبينى. ئيستا، چاوم گهرم داهاتوه و له پرڊا
گؤپكه دهكاو دئته دهرئى. نهوانهئى لهپهنام دانيشتون، ههموو زراويان
دهچئى. بو؟ چ بوؤ؟ ههر لهبهر نهوهئى كه چاوم دهبينى؟ چاوم دهبينى.
ههلهدهستم برؤم. تهكان ددهمه خو، بهلام لاقم له دووم نايهن. برپستان

لى بپاوه. چاويان لى دهكهم. لاقم تليساونه ته ووهو خهريكه دهچوپينه ووه
بن ئهريزه ووه. متمانهم به چاوم نه ماوه، به لام جار به جار زياتر روده چم.
چاوم ولات ده بينى. به لام تا نيوقه دم له ئهريزه دايه. له ناكاو روجوون
را ده وه ستى. چ قهوما؟ چاوه به ده ورو به رمدا ده گيرم. تاو تينم بو دىنى.
كه رما تهنگى پيه له چنيوم. ميشكم هه لده چى و به چاوه به گويچكهم دا
ديته خوراي. له ناكاو له سه رخو ده چم (ولات سپى پوشه. له گه ل كچيكى
جوانكيه ده ستمان له ده ستى يهك ناوه و چاومان له چاوى يهك. . به
سه رمدا گول ده بارى، خه لك دىن و پيروزبايى. . ده پيروز بى
زه ماوه نندت، من ده ژيم. من ژيان ده كه م).

به لام كوتوپر، نه رنه ر ساز ده بى، چاوه هه لدينم. خه لك يكي زور
ئاپوره يان داوم. يه كيكيان دار يكي به ده سته وويه. به داره كه ي دوو، سى
دارم ليدهدا.

هاوارم كرد: وامه كه، خه لكينه مه يه لن وابكا.

دهنگم گورا بوو. زور سه ير بوو. دهنگوت گورگم ده لوورينم، خوم سله
له دهنگى خوم ده كه م.

خه لكيش به بيستنى كشانه ووه. يه كيكيان گوتى: - چاوه لى كه ن، له شى
هه موو ده كوئى. يه كى تر نه راندى: - كرم لى داوه. كرمول بووه.

چاويكهم به خوم داگيرا. نازاي گيانم كرمى ليدهداته ده ر. هه موو
بيزيان هه ستا بوو. يه كيكيان گوتى ئه وه نه خوشيه. يه كى دى: - تاعوونه،
يه كى دى: با به رده بارانى كه ين و پاشان بينيژين.

يه كى دى گوتى: نا ته نيا چاره ي سووتانه، ده نا هه موومان ده ي
گرينه ووه.

هه‌موو دوور کهوتنه‌وه. که ئاوریان دام. کرمه‌کان هه‌موو مردن.
ماکه‌کانی گیانم دیسان پیکه‌وه نووسانه‌وهو می‌شکم خزایه‌وه کاسه‌ی
سهرم. به‌لام کهس به‌وه‌ی نه‌زانی. دهنگ، دهنگ. گویم لی‌یه. . . به‌لام
نازانم دهنگی چیه؟ که‌نیسه‌یه یان دهنگی. . . ؟ له‌میژره ده‌بییسم. به‌لام
قهت نه‌م زانیوه دهنگی چیه؟ ئه‌ورۆ رۆژی له‌ دایک بوونیکی ترمه‌ یانی
وا هه‌ست ده‌که‌م.

له خه ونیگی

خه وتووی

خه ودا

به یانی که له خه و هه ستام هیواش په تووه کهم له سهر سهرم لابرد. باوکم رادیوکهی به گوچکه وه نابوو، سهریشی به سهر دا شور کردبووه. دایکیشم خه ریکی کارو باری نانی به یانی بوو. کاکم روژنامه یه کی به یانی له سهر ران دانابوو، به وردی دهیخویندوه. هه لیمیش کتیبکی دهرسی به دهسته وه بوو، ناسر له په نامه وه خه وتبوو و تاهیریش له سهر کار بوو.

هیواش دهستم کرد به چاو هه لگلو فین. روژیکی ئاسایی و تیکراری هه وهک دوینی و پیروی و به سر پیروی و . . . به زوری له په تووه که جوئی بوومه وه و هه ستام.

دهم و چاوم شتو له سهر سفره دانیشتم. دایکم په نیر و چای شیرینی بو داناین.

باوکم گوتی: ئاخ . . . په نیر، ئیدی تا ئیواره خه ومان دی. پاشان باویشکی کشیدا.

ورد ورد نانه کهم ده جوو وهک بنیشت. کاکم زوو نانی خواردو کشاوه. پاشان باوکم و دوایهش هه موومان. که و او پاتوله کهم له بهر

کردو دانیشتم. هه‌موو پیکه‌نین: جومعه‌یه. دایکم سوور هه‌لگه‌رابوو. وه‌ک تینووی خه‌و بئ. کاکم روژنامه‌که‌ی هی‌وور له دهستی به‌ربو‌وه و خه‌وت، باوکیشم هه‌روا.

دایکم گو‌تی: بچۆ ده‌رگای خه‌وشه داخه با که‌س نه‌یه. که هاتمه‌وه هه‌موو خه‌وتبوون روژیکی ته‌ماوی و خه‌ماوی و خه‌واوی.

منیش له په‌نا دایکم پراکشام و چوومه فکروهه . چی بکه‌م؟ بی‌کاری و . . . گوتم با بخه‌وم باشتره . به تایبهت که جومعه‌یه. پی‌لووی چاوم ورده ورده قورس ده‌بوون و ده‌که‌وتنه سه‌ر یه‌ک.

که چاوم هه‌لینا نازانم چه‌نده خه‌وتبووین به‌لام، سه‌رم قورس ببوو، ده‌ستیکم به‌ردینمدا هی‌نا. ریشیکی زۆرم بوو. باوکم سه‌ری سپی ببوو، دایکیشم مستیک ددانی سپی . . . وه‌ک کلوه به‌فر له په‌نای که‌وتبوو.

دیسان خه‌و دایگرتم . خه‌و زالمه . چوومه خه‌وه‌وه، له خه‌ونمدا، به‌یانی بوو. هی‌واش په‌توو‌ه‌که‌م له سه‌ر سه‌رم لادا و چاویکم له ده‌ری کرد. باوکم رادیوکه‌ی به‌گو‌یجکه‌وه نابوو، سه‌ریشی به‌سه‌ردا شو‌ر کردبو‌وه. دایکیشم خه‌ریکی کارو باری نانی به‌یانی بوو، کاکم روژنامه‌یه‌کی به‌یانی له سه‌ر ران دانابوو به‌وردی ده‌یخوینده‌وه، هه‌لیمیش کتیبیکی ده‌رسی به‌ده‌سته‌وه بوو، ناسر له په‌نامه‌وه خه‌وتبوو، تاهیریش له سه‌ر کار بوو.

هېواش دەستم کرد به چاو هه لگلوڤين. رۆژيکی ناسايی و تیکراری،
هەر وهك دوينی و پيړی و بهسر پيړی. . . به زۆر له پهتوو هکه جوئ
بوومه وه وهه ستام.

ميشيک وازی لی نه دینام. وه خه بهر هاتم. باوکم له میژ بوو مرد
بوو. ئيسک و گوشتی رزی بوو. هېواش هه ل دهوهری، دايکيشم ههر
وا. نهوانی دیکهش هه موو سهريان سپی ببوو. بۆ خوشم فرميسک له
چاومدا قه تيس ببوو. هاواریک له دهر وونمدا پهنگی دهخواردوه.
به لām، خه وه دست بهردار نه بوو. هيق هيقی گريانم و باويشک دانم
تيکه ل ببوون. ئەه ی رۆ. . ئەه ی رۆ. . ئا . . . ی ئانائا

چاوم هه ل نه دههات. ئەوه چ بهزميکه به سهرمان هاتوه. خه وه
بهرم نادا. خه وه دی. ديسان خه وم لی دهکهوی.

خه وه - خه وه - خه وه - خه وه - خه وه - خه وه - خه وه - خه وه -
خه وه - خه وه - خه وه - خه وه - خه وه - خه وه - خه وه - خه وه -
خه وه - خه وه - خه وه - خه وه - خه وه - خه وه - خه وه - خه وه

ماندوو بووم ماندوو، به لām چ بکه م خه وم دی.
له خه وونمدا خه وتبووم به لām ميشيک له کوکم نه ده بووه. وه خه بهر
هاتم. به لām که هه ستام ديم باوکم له میژ بوو مردبوو. ئيسک و
گوشتی رزیبوو. هېواش هه ل دهوهری. دايکيشم ههر وا.

نهوانی دیکهش هه موو سهريان سپی ببوو - بۆ خوشم، فرميسک له
چاومدا قه تيس ببوو. هاواریک له دهر وونمدا پهنگی دهخواردوه به لām
خه وه دست بهردار نه بوو. به هيق هيقی گريانی خۆم وه خه بهر هاتم.

دایکم له پشت سهرم دانیشتبوو. سهری دهرنیهوهو دهگریا. پرسیم
چ بووه؟ گوتی: له خهودا قسهت دهکردو دهگریای.

قافا پیکنیم. هیئده پیکنیم تا ئاو له چاوم هات. دهستی دایکم
گرتو چووین دهمو چاومان شت. پاشان له سهر سفره دانیشتین.
دایکم په نیرو چای شیرینی دانا. باوکم گوتی: ئاخ . . . په نیر، ئیدی تا
ئیواره خهومان دئ پاشان باویشکیکیدایا.

هییدی هییدی نانهکم دهجوو. کاکم زوو نانی خواردو کشاوه.
پاشان باوکم و دوایهش ههموومان.

کهواو پانتۆلهکم له بهر کردو دانیشتم ههموو پیکنین:
جومعهیه. دایکم چاوی سوور هه لگه رابوو - وهک تینووی خه و بی.
کاکم هیور رۆژنامهکی له دهستی هه ل خلیسکاو خهوی لی
کهوت. باوکیشم ههروا.

دایکم گوتی: بچۆ دهرگای خهوشه داخه با کهس نهیه. که هاتمهوه
ههموو خهوتبوون. رۆژیکی خه ماوی و ته ماوی و خه واوی. منیش له
پهنا دایکم راکشامو چوومه فکروهوه. چی بکهه؟ بیکاری و . . .
بخهوم باشتره. به تایبهت که جومعهیه. پیلووی چاوم قورس
ببوون و کهوتنه سهر بهک. چوومه ناخی خهویکی قورسی، قورسی
قورس.

شیتہ باران

پیشکشہ بہ خہیالی کوستانہ کان

لہ جامی پہنجرہ کہ وہ چاوت لیہتی، نووکی پیئووسہ کہی لہ
سہر کاغہ زہکہ دادہنی و دہنووسی:

ئا. . . وہک: نازادی

ب. . . وہک: باران

باران

باران

باران

- ئاسمان ھەۋورېكى تال داي بگرى و ھەۋتوويەك باران ببارى نەم .
نەم . گيا دەبووزىتەۋەۋە كانىي بەرمانان . . . نەرى گوپت لىيە دەلىم
چى؟

سەرى ۋەرسووراندىۋ چاۋىكى لە ئاۋىنەكە كرىد .
قاپى ئاۋىنەكە بەرىنتر لە جاران، ھىندە بەرىن كە: سوارىك بە
تارايەكى سوورەۋە، ئاۋوزىنگ لى بىداۋ لە ھەۋرازەكان ۋەسەر كەۋىۋ
بەرزو بەرزو . . . بەرزتر بفرى تا دەبىتە دلوپىك ۋەسەر رۇحى
ئاۋىنەكەدا بخلىسكىتە خوارى .

- نەرى كورەكە لە كەنگىۋە باران نەبارىۋە؟
- دوو سالى رەبەقە پرىشكەشى نەكردەۋە
دەلى: دوو سال . . . دوو سال . . . دوو . . .
ۋەك پىپى خۇش بى ھەروا بلىتەۋە: دوو سال . . . دوو سال
- باشە توۋ بلىيى ئىستە باران لە كوى بى؟ بلىيى تەرزە لە كوى
ببارى؟

- نەرى بوۋ لە كۆل نابىيەۋە، نازانم نا .
لە پەنجەرەكە دوور دەكەۋىتەۋەۋە لەسەر بەرە كۆنەكە دادەنىشىۋ
چاۋ دەبىرپىتە لەرىنەۋەۋە قورمەكانى بن مىچ .

تۇش نازانى،
ئەۋىش نازانى .
ئىمە نازانىن . ئىمە نازانىن باران بوۋ نابارى؟ تەرزە كەنگى دەبارى؟
كچەكەمان لە كويىە؟ زىندوۋە - ماۋە - نا ئىمە نازانىن

فرمېښك له چاوتدا قهتيس دهې. ههست دهكهى يهكئ گهرووت
دهگوشئ، تفت بؤ قووت نادري، وهك ئهو روژمت لئ هاتوه .
چووويهكانى ئاو بيئى. بهلام لهوئ خاوهنى كانيت دى ليباسه
سپيهكهى داكهنديوو دهى فروشت. مندالان له دهورى كوښبونوهوهو
تفيان پيدا دهكرد. گيانى له تفدا خووسابوو: "بووكه بارانه ئاوى
دهوئ، نانى دهوئ - دهرزى گهوره كچانى دهوئ"

رادهچلهكى!

سهرت لئ شياووه تؤ له كوئى؟ نهوروئه يان دوئنى؟ يان
داهاتووويهكى نههاتوو؟

گوژه فرئ دهدهى - بهرهو شاخ ههلديئ، تؤ مهجنوون نى، تؤ
لهيليش نى - تؤ، تؤى.

گهرووت وشك بووه، وهخته كوئراييت دايه. توونيته. بهلام تؤ،
زؤر لهوانه . . . زؤر لهو قسانه زياترى، زياتر. دهكهوى، لاقت له
نهرزى دهزهنى . . . كانياويك له پيش چاوت دهتوقئ و ئاويكى روون
روون لهبهر پيئدا دهكهويته رئ.

دهستى بؤ دهبهى، وادهزانى تراويلكهيهو تهواو دهې، دهستى بؤ
دهبهى. دهستت پر دهې له تيشكيكى زهردو سوور - چاوت وهك
ئهلماس دهبريسكيتهوه - توند توند فرئى دهدهى بؤ حهواو بهسهرتا
دادهبارئ، رادهچلهكى

يهكئ دهلئ كچم ئهمرى خودايه. پشوو دريژبه، كار له پياوان
دهقهومئ.

نازانئ دهلئ چى. ئهو خهلكه دهلئ چى؟ باران نابارى؟

رووت تى دەكا.

- بەس بگرى، ھەر تۆ شىت بووى. باران رۆيى - مرد، باران مرد.

دەقىژىنى: بارانم رۆ. . . بارانم رۆ. . .

يەككى پىت دەلى: پوورە باران، يەكىتر: شىتە باران، يەككە . . .
گۆئى نادەيە خەلگى. زمانى خەلگى گوا بە تۆ دەبەستى، تۆ بەس
ئەو رۆژانە بەدەماخى كە ولات ھەورە - ئاسمان كپە.

لە كۆلانان دەسوورپىيەو. كەوچكى باران بە ناننىك دەگۆرپىيەو.
خەلگى باشن، جا بەس نيە نالئىن دەبى ھەر ئىستە كەوچكە
بارانكەمان دەيەى دەنا تۆ جىت كىرەبايە.

خەلگى بارانيان خۇش دەوى - باران، بارانيش خەلگى خۇش دەوى.

باران

مىندالان پوورە بارانيان خۇش دەوى. ھەموو چارى كۆيان دەكاتەو
قەسەيان بۆ بىكات، بەلام جوانتر لە وشەى باران بلى چى. دەلى باران
ھەموو لە گەلى دەلئىن باران - باران.

وہخۇدپىيەو.

دەزانى خەلگى پىت دەلئىن پوورە باران. دەزانى خەلك بە شىتت
دەزانن بەلام گرینگ نيە، گرینگ ئەو دەيە تۆ شىت ني، ئەویندارى.
ھەنگاويك لە پيش خەلگى - مەلاى ئاوايىستان لەگەلە - نوپژ، باران.

ئەوان بەرەو دەشتو تۆ بەرەو قەبرستان.

ئەوان نوپژ دادەبەستىن تۆ بەرد كۆدەكەيەو، ئەوان نوپژ دەكەن و
تۆ بووكە بەردىنەيەك ساز دەكەى.

خەلگى تۆيان خۆش دەۋى - بارانى كچىشتيان خۆش دەۋى. دەزانن
لەبەر ئەۋان مرد - دەزانن باران چوو باران بىنى.
پاش نوپۇز، باران دىن بۆ لات. ھەر بەردىك و نانپك - بە قەرارى
ئەو رۆژەى برسيت بوو پىيان دەفرۆشى.
خەلك پياۋى چاكن. ئەۋان لە بەر باران وركە بەرد دەكرن.
مامۇستا قسە دەكا.

باسى گەورەيى خودا دەكات باسى تۆش دەكا. دەلى خودا شىتى
خۆش دەۋى - دەلى خودا دلى شىت ناشكىنى.
خەلك وردە وردە بلاۋەى دەكەن. تۆ ماۋى و گلگۆى باران. سەر
دەخەيە سەر رانى و چاو لە ئاسمان دەكەى، ھەورەكان وەك قەتار
بەدۋاى يەك دا دىن و دەچن. ھەورى پەمەيى و سىپى و جوان وەك
لۆكە. پىت خۆشە قەپالپك ھەور بخۆى. چاوت گەرم داھاتوۋە
پىلوۋى چاوت قورس بوون - ولات تا . . . رىكە و تۆ دەخەۋى.
خەۋىكى پىر لە باران.

كچىكى جوان خاس بە تارايەكى سىپىيەۋە لە سەر ئەسپىك ركىف
لى دەداۋ بە ئاۋىنەكەدا ۋەسەردەكەۋى و دىتە دەرەۋە بەرەۋە قوۋلايى
ئاسمان ھەل دەزەنى بەلام ئەو جار دەرۋا . . . دەرۋا تا ئاۋىتەى
ھەورەكان دەبى.

ھەورەكان بە دىتنى سىياچەمەرى بۆ گىپران و فرمىسكىان بەسەر
دوندى چىادا باراندو بووكيان پى زىرەوشان كرد. گوئ ھەل دەخەى
مندالان لە كۆلانەكانى دى دەقىزىنن:

باران دەبارى، ئەرزى دەشۇرى

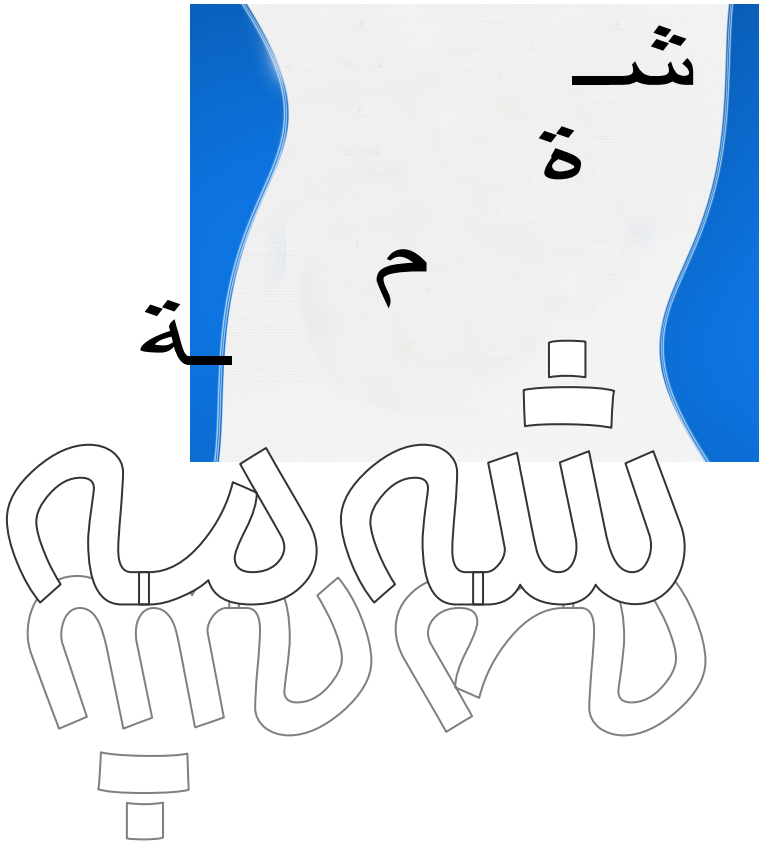
زولم ون دهكا، زالم دهتوري.

تو ههست دهكهي هيدي هيدي دهخوسوي و هيور هيور
دهتوييه وه.

پينووسه كه دادهني و فرميسكه قه تيس بووه كه اي چاوي دهسپري و
ههلا دهستي و چاو له په نجه ركه دهكا.

پيشمه ركه به ريز قه تار هيان به ستوده و به ره و چيا ههنگاو دهنين
په نجه ركه دهكاته وه و پر به گهرووي دهنه پريني،
بزي باران.

هه موو دهستي بو راده وه شينن. نه و ده زاني پيشمه ركه باراني
خوش دهوي.

شاهمه‌یه. خۆزه‌گه شه‌مه نه‌بایه... هه‌ل‌ده‌ستمه سه‌رپێ و له په‌نجه‌ره‌که نزیك ده‌مه‌وه. په‌رده سپیه‌که لاده‌دم. شووشه‌که هه‌لمی کردوو. به له‌پی ده‌ستم جه‌غزیک له هه‌لمه‌که ده‌سپمه‌وه و شه‌قامه‌که م ئێ وه‌دیار ده‌که‌وئ. کرپوه ده‌کات و ئه‌رز پۆشه. سه‌رم ده‌خمه‌ نیوان ده‌سته‌کانم و تاله قژه‌کانم به په‌نجه‌م دادینم.

دېمەۋە سەر جىڭگەكە مو چاۋيڭكە لە كاغەزەكەى بەر دەمم دەكەم.
خورپەيەك لە دلم دا ۋەستاۋە. دەنگى دوو مندال لە كۆلانەۋە دى. بە
قىژەقىژ پېكەۋە كايە دەكەن. ۋشە ئىنگلىزىيەكان لەت لەت دەگەنە گويم.
بەفرەكە خرمە خرم لەژىر لاقيان دا رۇ دەچىۋ چوار جىڭا لاق لە
پاشيان بەجى دەمىنى.

كاغەزەكە گىرۋەكە دەكەم مو فرېى دەدەمە نىۋ سەتلى زبلەكەۋە.
جگەريەك دادەگىرسىنم و دووكەلەكەى تا قوۋلايى جەستەم بەرپى
دەكەم.

تووتنو كاغەزى جگەرەكە ھىۋر دەسووتىۋ سووتوۋەكەى درىژ
دەبىتەۋە. بە قامكى شادە قوۋنچكەكەى ھەل دەتەككىم. سووتوۋەكەى
دەرژىتە سەر مافوورەكە.

خۇم دەخزىنمە نىۋ كاناپەكەۋە. سەرم لەسەر دەستەم دادەنىم و چاۋم
دەقوۋچىنم. ھەموو شەمەيەك جىرانى بەرامبەرم كە پىرە پياۋيەكە رىك
سەعات 9 ئالاي نۇروپىز ھەلدەكات و نىۋ سەعات بەرپىزەۋە لە پەناى
رادەۋەستى. پاشان سلاۋ لە جىرانى تەنىشت راستى خۇى دەكات كە
بىۋەژنىكى گەراۋەى دانماركىەۋ بەرپىزەۋە لە پەنا ئالاي دانمارك ۋەستاۋە.
ھەموو شەمەيەك. ھەموو شەمەيەك.

ئەو رۇزە لە پشت خەتى تەلەفوۋنەكە گوتىم: لىرە كەس كارى بە
كەس نىە. بمرى كەس لىت ناپرسى.

گوتى: - خۇزگەم بە خۇت ئەمن لە چىنگ دەست تىۋەردان و
قوتتەقوۋتى خزم جىران شىت بووم. ئىۋاران كە دېمەۋە ئەگەر كوو
چوار عەلاگەم پى بى بە دزە دزە بە كۆلانەكەدا برۇم، چوۋنكە لە پىر

پيرژنيكى فزوول بى سى و دوو دهلى: خيره شكور، وادياره ميوانتان دى
ئەو ھەموو شتەت كړيوو. من ولامم نەداوئەتو ھە دەلى...
گوتە: بەسە. منيش لەوى ژياوم. دەزانم دەلى چى.
گوتى: لەبەر خوت دەلىم، دەلىم با بزاني چەندە ئاسوودى.
ناوېرم بلىم: - ئاخە منيش بە تەنيام.
دەلىم: - دەى پووالت زور نەچى. دەلى: مووزاحيمم؟
دەلىم: - نا پروا كە، بۇ خراپى لىك دەدەيەو. پاشان گوتە: - شتىكم
پيوسته بە ئيمەيل بوتى دەنووسم بوم بنيره، لەسەر تەلەفوون
ناگوتى.

ورتهيهك دەكات و دەلى: - چون راحەتى وابكە خودا حافيز.
دەستم بۇ قەلەم ناچى. ھەموو جارى يان قەلەمەكە دەشكىنم يان
كاغەزەكە كون دەكەم خەريكە لەبىرم دەچىتەو ھە شاعىرم.
سى رۆژە بە تەمام بوى بنووسم: - ئالايەكم بۇ بنيره. بەلام لە رووم
ھەلئايە تايپى بكەم. دەنگى كليەكانى كيبوردەكە وەخوم دىنيتەو.
نووسىومە: ئالايەكم بۇ بنيره. دەى چى ديكە؟ ھىچى ديكە. منيش
دەمھوى ھەموو شەمەيەك سەعات 9 تا 9/5 ئالايەكم لە ھەسارىدا
بشەكىتەو ھە بە ريزو ھە لە پەناى راوئەستم و سلاو لە جيرانەكانم بكەم.
دېمەو ھە بەر پەنجەرەكە. كابران نۆروىژىيەكە خەريكە بە وەرورەيەك
بەفرى ھەوشەكەى كۆ دەكاتەو. دەم و چاوى لە ئارەقە ھەلگشاو.
پەنجەرەكە دەكەمەو ھە دەستىكى بۇ رادەو شىنم، بەلام ئەو وا چۆتە
ناخى كارەكەيەو ھە ناگای ئى نىە. پەنجەرەكە دادەخەمەو ھە جەغزى ھەلمى

پهنجرهكه تىك چووه و چهند دلۆپه ئاويك بهرەو خوارى رىچكهيان بهستووو شووشهكه سى هيلى تىكهوتوه.

ئىمهلهكه سىند دهكهمو چاوهرى دهمىنمهوه. وىنهى نامهكه م بال دهگرى و لهسەر نىوى نامهكه دهنووسى گهشت. له ئىمهيلهكه م دىمه دهرى و دهچمه نىو ساپتهكانهوه، XXXX، نا قىزم له حهزه كۆنهكانى خۆم دىتهوه. تهكتاز لى ددهم و خهريكى خويندنهوهى ههوالهكانى دهيم. ماوهپهكه... نازانم كات لای من مانای نهماوه، لهوانهيه سى ههوتوو بى ناچمه سهركار. دادهنىشم و له مالى جگهره دهكىشم. زۆر كهس پى واپه ئەو ماله كهسى تىدا نيه. تهنيا بهيانيان كه پۆستچى رۆژنامه م بۆ دىنى و منيش به جلى نووستنهوه دهچم و رۆژنامهكان دىنمهوه ژوورى لهوانهيه ئەگەر كهسىك ههزى له دىتنم بى يم بىنى، بهلام كهس تا ئىستا نههاتوو بلى بۆ ديار نى.

سى رۆژه پاكهتىكى گهوره م بۆ هاتوو. دهزانم ئالاكهي بهلام تهنانهت تافهتى كردنهوهى پاكهتهكشم نيه. ئالاپهكى بى ولات. ههزىكى كاتى بوو.

ئىستا كه پاكهتهكه لهسەر مىزى كارهكم دهبينم و شههمانه ئەو پيرهپياو و بيوهژنه دهبينم، وهبىرم دىتهوه منيش ئەو رۆژه ههزم لى بوو ئالاكم ههلكه م بهلام ئىستا، نا.

تهنانهت ئەو رۆژه قولپى گريانپك له گهرووم دا موونجى دهخواردوه بهلام...

له دوا ئىمهيل دا بوو نووسى سپاس له هاوكارىت. ئالاكه به دستم گهشت و ئىستا شههمانه منيش له پهنا ئالاكهمان رادهوهوستم و سروود

دەخوئىنمەۋە. دەزانم ئىستا ئەۋىش فەشەى بەۋ قسانە دىۋ لە دلى
خۇى دا دەلى: لە ھەندەران ھىندە خۇشى رادەبوئىرن چەمكە
نەتەۋەيپەكانىش بۆتە بەشىك لە رابواردنىان پاشان لەۋانەيە بلى:
قەحبەباب.

كەيفى خۇيەتى. من پاداشى ئەۋ كارەى ئەگەر دەرفەتتىك رەخسا
100 دۆلارى بۆ دەنىرمەۋە.

تەسە

سەرى شووشەكە ھەل دەپچىرم دەلىم: دەمم لىنەداو، بىرېك بىخۆو،
 بە نازمو دەلى ناخۆم. دەلىم قومىك. وەرى دەگرى و بىرېك دەخواتەو،
 بە تامەزرۇبىيەو دەم دەخەمە جى دەمى و بىنى پىو دەنىم و تا دوا قوم
 روى دەھىلمە خوارى. وا ھەست دەكەم ماریكى ئاگرین خوشایە
 دەروونمەو تا خوارى دەسووتىنى. چاوەکانم لە رەشەو دەین و وینەكەى
 جارەجار لىلتر دەبى تا وای لى دى خەرىكە بزر بى. دەستى بۇ دەكىشم
 بەلام دەستم لە بۇشایى دا بە بەتالى دەگەرپتەو، دەست دەخەمە
 گىرفانم و ئاوینە چكۆلەكەم دەردىنم. ردینم بستىك و قزىكى ئالۆزكاو.
 دواىین شىعیرىشم ھەر پىشكەش بەو كىرد بەلام قەتى رەنگى چاپ بە
 خۆپەو نەدى.

"دەريا، دەريا"

بە جېم دېلن شەپۆلەكان

لە شەوھ زەنگى ناخم داو . . . "

مژىكى سەير ھۆدەكەمى داگرتوھ. ھۆدەكەى منىش بەشىكە لە سروشت. ولات مژاوييە، پۆل، پۆل خەلك دەرژىنە شەقام و دژ بە مژ دروشم دەدەن، بژى ئاسمانى بېگەرد، بەشدار نەبووم . . . 57.

يانى ھىندە منداڭ بووم وەبىرم نايە، نا، ئەو كات ھىشتا لەدايك نەببووم ھىچ وئىنەكەم لەو رېپىوانە نىيە، بەلام ھەر وەكوو رېپىوانەكەى خۆمان بوو، رژاينە شەقامەكان دەمان نەراندا ئاپۆ، ئاپۆ . . . مەرگ و نەمان بۆ ئيسرائيل، پاسدارەكان لە خۆشيان ھەر بزەبزەيان بوو، لە پەر كردمانە "بژى كورد" دوايەش "مەرگ و نەمان بۆ رېژىم". شار شىوا، دەستپېژەكان دەستيان پىكرد، جۇگەلە خويئەكان وەرئى خران. ئەو دەم تازە پېم و ابوو شاعىرم، ھەموو رۆژئ دەفتەرەكەم دادەناو چاوەروان لە پەناى ھەل دەترووشكام، دەمزانى شىعەرىكەم پىيە كە ھىشتا لە دايك نەبوو، يەك وشەشم نەدەنووسى و پاشان ھەل دەستام و بەجېم دەھىشت، خەيالەكان دەرپوئىنەو وەك بلىئى ھەورەو ئاسمان دادەگري، لە پاركى شار دادەنىشتىن. يەكمان نووسەر و يەكمان شاعىر و يەككىمان رەخنەگر.

نووسەر دەىگوت: بە بېرواى من ھىچ چەشنە ئەرکىكى دەستنىشان كراو بۆ نووسەرى ئەورۆ لەگۆرئ دا نىيە. نەم دەزانى دەلئى چى، عەينەكە بەيزىيەكانەم بە قامكىك دەھىناو سەرەوھى كەپۆم و زەق زەق چاوم لە جوولەى لىوھەكانى دەبېرى و ئەو درېژەى بە قسەكانى دەداو دەى گوت: لەو رۆمان دا ناگونجى قەلەمەكان لە عەنتىكەخانەكانى مېژوودا قارەمان

داتاشن و دلیان به بیره وهرییه کۆنه پړشکۆکانی نه ته وه که مان خوښ بکهن. سهر وهرده گپړم و چاو له دهور و بهرم ده کهم. دوزانم شار شیواوه و له وانه ده گهرپښ که "منافق" ن. وهک دوا مالئاواپی له و کۆرهدا به شارم کهس نازانی.

دهبی شار به جی بیلم و روو بکه مه شاخ. مانه وهم بۆنیه. شاعر دهلی: خونه کانی شاعرانی به رهی نوئی نابی له بهر درهنگ تی گه یشتنی خه لک کال بیته وه. با شیعره کانمان له جه غزی ته ماوی فرمانا ییش دا بمیننه وه، تا که ی پارووی جووراو ته حویلی خه لک بدهین؟

چاویک له کاتر میړه کهم ده کهم، خه وتوه. له وهی په نامه وه دهرسرم ئه ری کاتر میړ چه نده دهلی: لیره میژوو مانای نیه. هه ل دستم و لیان دوور ده که م وه. گویم لی په نووسه دهلی: دهبی زمانه که مان له داسه پاوه کانی زمانی سیاسه تمه داره کان پاک بکهینه وه و به ره و زمانی ئاکادمیکی نوی بکیشین.

هه ست ده کهم دهبی تا ده توانم زووتر دوور که م وه. ئاغابانو وه که له ملم دهالینم و هه ول ددهم به زووترین کات خوم دهر بازم کهم. ئاوینه که هه روا به ده ستمه وه یه و چاو له خوم ده کهم. قه لافه تم زور گوړاوه، چه که له شان و به سهر تیره گی گردیکه وه نیگابان. کزه بایه کی ساردی دی و مووچرک به له شم دادین، ویشکه سه رمایه و کار له ئیسک ده کا. له و تاریکییه دا هه ول ددهم تا ده توانم چاوه کانم زیاتر زهق بکه م وه و بچوو کترین جووله بچه مه ژیر چاوه دیری. پیس دوا مالئاواپی دایکم دهیگوت روله توخودا ئاگات له خوت بی و زووزو "ایه الکرسی" بخوینه وه و فوویه که له خوت بکه. قورئان خوینیکی باش

ددرنه چووم، هه موو روژی فه قییه کی لاو له مزگهوت له دهوری خوئی کوی
دهگردینه وهو دهینه پراند "بی ژیر بی، سین زه نه بیس، میم ژیر می،
ئه لف سهر نا، لام سهر لا، بیسمیلا".

قورسای دهرغه کان له نیو قه دم دا هه ست پی ده که م. ته م ومزه که
هه روا ولاتی داگرتوه و ئه من و شارو شاخی له باوهش گرتوه. دوو که ئیکی
شین له ناسمانه و مژه که ی قوولتر کردوه. ده ست دریز ده که م و به قامک
حول ده دم بی شیوینم، پاشان بنووسم 1988، به لام ده ست م نای گاتی و
قامکه کانم له بو شاییدا ده که مه مست و هیواش ده ست م به رده ده مه وه
خواری. هه ل تروشکاوم و چه که که م له نیو لاقم دا راگرتوه و ئاوینه که م
له سهر به ردیک داناوه و به به ردیکی دیکه ورد وردی ده که م و ده که مه
نیو له پی ده ست م و به ده م و چاوی تاریکی دا ده پرژینم. بو ساتیک له
ناسمان ئه ستیره باری. نازانم چ ده که م به لام ده زانم منیش به شیکم له
میژوو. جوار روژ بو زستان و سی و شهش روژ بو به هاره له دهوری عهزیز
خان کو ده بینه وه و بریار ده دهین بچین دوا قسه کانمان بو سه روکی
شاره وانیی مه هاباد بکهین. منیش له گه ئیانم، ده سته کانم مستن و به هه ر
مستیگ نیوده می سه ربازیگ پرده که م له خوین. منیش میژووم یان کوو
ئیستام و چاوم له دوا له نجه کانی فیستیقالی هه لپه رکیی کوردی یه و
دیمه نه کان ده قوزمه وه، کیژیکی کراس سوور سه رچو بییه و کچیکی کراس
زه ردیش بوته خووری ئالا که و به له ره ی مه که کانی هینده ی دیکه جوانی
ده به خشیته شنه ی ئالای کوردستان.

به خوشم پیّم وانیه، بیستبیتّم. بیره وهری زیندوو ههیه. ئیستاش دهژی. بهیانی که وهک جاران ریّک سهعات 8 چوومه سهرکار وهک جاران هاوکارهکانم ههر له جیی خویان بوون و روژیّک بوو وهک روژانی دیکه. سهعات 9. دهبوایه تا مستهراچ چووبایهّم. دهرگاکهّم که کردهوه بوّنی خوین ولاتی پر کرد، له کاسهکهدا کهللهسهریّکی خویناوی دانرابوو،

خشت بریپوویان و دەستو سنگ و زگ... لەولاو لەقەکانیشیان بەحیا
 رێک ئی کردبۆوە هەر لاقە لە قولینچکێک کەتوو. وەك ئەو وە ابوو
 برق گرتبیتمی. ویستم بی کەمە هاوار، هاوارو خەلک ئاگادار کەم بەلام
 لەپەر بە مێشکەم داها تۆ من؟ بە دنیاییەو پێش منیش دیبوویان و
 بی دەنگ بە لایدا رویشتبوون. من چ کارم پێی داو. دواپە دەلێن تۆ
 کوشتووتەو... دەستم دا پشتمینی کوژراوەکەو جی دەستم لەسەر دەسکی
 دەرگاکە جوان سەری و پاشان ویستم پشتمینەکە لە دانیمەو بەلام... بە دوو
 دلێو سەیرم کرد. زۆر جوان بوو. هیواش لە پشتم هالاندو هاتمەو
 ژووری کارەکەم. وەك هیچ نەبووی. دەرگاکەم کردەو بۆووی بزەنم کی
 دوا منم دەچی. دەقەپەك، دوو دەقە... سی... دە... بیست... سی.
 كاك {ب} خۆی پێداکرد. چاوەروان مامەو. بی دەنگ. پاش دەقیقەپەك
 بە کەوای مردووئە دەسکی دەرگاکە سەری و بە پەلەپروزی رویشتەو
 ژووری خۆی و پاش ئەو كاك {ر} و پاشان كاك {پ} و پاشان {ت} و
 پاشان خوشکە {ف} و هەموویان.

سەعات 11 ی بەیانی هەموو دایرەکە دەمانزانی کەسیک کوژراوەو
 لاشەکە لە مستەراحەکە ئیمە دایە بەلام کەس وەسەر خۆی نەدینا.
 سەعات 12 یەك یەك و دوو دوو بە گیلەگیل خۆیان بە وەتاغەکان دا
 دەکردو لێك مۆر دەبوونەووە بی دەنگ یەکتریان بەجی دەهیشت. سەعات
 2 ی پاش نیوەرۆ، وردە وردە کەلاکەکە بۆنی دەهات و بۆنەکە لە هۆدەکانی
 داگرتبوو، هەرکەسە لە پەنجەرە لە هۆدەکە لە خۆی کردبۆوەو بی ئەو
 هیچ بلێ سەریان داخستبوو و کاری خۆیان دەکردو جار جار سەریکیان
 هەل دینا و زوو سەریان دادەخستەووە وەك ئەو لە نە بای هاتبێ نە بۆران.

ساعات 4 به پهله خوداحافيزيان كرد له دايره خوځيان هاويشته درى و
له درى چاوه پوانى پاس بوون زوو بى و ليره دووريان خاته وه. پيم
نه كرا. پرېم دا سعاته كه و به پي لافه ورد وردم كردو له په نجره كه موه
به ره و شه قام نه پراندم وهرن ليره كه سيك كوو ژراوه.
هممو به هه لاتن هاتنه وه سهرى. چاوه كانيان زهق كردو له من و له
مردووه كه يان نوارى و وهك شتيكى سهر چاويان لى ده كردين. وهك
تاوانبار. ژنه كان ده ستيان كرد به گريان و بووران ه وه. به پهله پولىس و
نه خوځخانه و خه لك هاتن. مردووه كه يان بر دو نه رزه كه يان شو رده وه.
كه س نه يزانى نه و كابر ايه كښه؟ به لام له دادگا هه موويان يه ك دهنگ
بوون كه نه يان ديوه به لام دلنيان بي جگه له من كه سى ديكه ناتوانى نه و
كابر ايه ي كوشتيى.

قه لا - كويه

1382/3/21

دار

ماندووی، لاقت له سەر لاقت داناوهو چاوت برپوهته ئاسۆی
پهرتووکه کهت ... نا، نازانی. سهرت دیش. دهستت بۆ قه لهم ده بهی و

...

که گهیشتم مینی بووسه که پر ببوو. دهرزیت هه لاویشتابیه
وه ئه رزی نه ده کهوت. له سهر چوارپایه یه کی خالی، به رام بهر به
پیریژنیك دانیشتم، گهرما جار به جار زیاتر گوشاری دینا. ئاره قه
زهنگۆل زهنگۆل به لاجانگم دا دهتکا.

- هه رام کرد: کاکای شوفیر بۆ نارۆی ... به لام ... به لام دهتگوت
گوپی له دهنگم نه بوو. یهکی له پشته وه هه رای کرد: ئه ری کاکه
مردین بۆ نارۆی؟ شوفیره که به ناقایلی یه وه گوتی: با ئه و

چوارپايەش پىر بى. ئاۋرۇم داۋە چوارپايەى خالىم نەدى. پاش تاۋىك ۋەرى كەۋت.

بەلام...

دلىم گەرم داھاتوۋە. نازانم قارەمانى چىرۆكەكەم بۇ سوۋارى ئەۋ مېنى بوۋسە كىردوۋە، ئەرى چۇنە بېنىرمە رىگاي بورھان (*) ۋ لەۋى ۋەرى گەرىنم ۋ پاشان پىرسەيەك بۇ قارەمانى چىرۆك. يان ...

مېنى بوۋسەكە بال بگرى ۋ ۋەك بادەۋەكەى منالى بە سەر شاردا بسوۋرپتەۋە. نازانى نا. نازانى بۇ سوۋارى بوۋى بۇ كوى دەچى ... بۇچى دەچى ... چۇن؟ نا. تەنيا دەزانى سوۋارى بوۋى ۋ سوۋارى بوۋنت لە دابەزىن پىباشترە.

سەرم دىشى، ئەۋ پىرىژنەش ھەر چاۋم لى دەكا. لە خۇۋە خۇفى لى دەكەم. پىر بە مېشكەم دەقرىشكىنم، ئەرى كاكى نوۋسەر ئەۋە كىيە؟!

ئاۋا بىرواتە پىشى من بەشدارى ناكەم يانى چى؟ بۇ دەبى قارەمانى چىرۆك لە روۋداۋەكە بى خەبەر بى (ۋازى لىناھىنم).

ھەلكىشىكى رەشى ھەل كىشاۋە ۋ چارەكەيەكى سەۋزى گول سوۋارى بە كۆلەۋەيە سەرىشى ۋەك بەفرى كويستان، نا، چۆرى شىر سىپىيە. تەلىسىكى بەنى پىر لە قاپو دىزەۋ گۆزەى لە بن پىيە.

سەرم دادەخەم. سەرم ھەل دىنمەۋە. دەستى ۋەك ژنىكى مندالەبەر لە سەر سىنگى كۆدەكاتەۋەۋە رادەژىنى. پاشان فرمىسك لە چاۋىدا قەتەيس دەبى. دىسان دلىم رادەچلەكى، خۇدايە ئەۋ ژنە لە بىرى چىدايە؟

لەناكاو ... تىنىك لە چاوىدا ھەست پى دەكەم. ھىز دەگرىت و
ھەل دەستىنە پى.

- كاكە بە قوربانى دەستت بەم لىرە رايگرە.

دەشتىكى قاقەر. يانى چى؟ ھەستىك ھانم دەدا توش دابەزە.

دادەبەزم و دوورو نزيك بەدووويەووم.

يانى چى. قەلەمەكەى دادەنى و دەگرى. چىرۆك لىم ياخىيە.

قارەمانەكان لىم ياخى بوون.

بە تەپۆلكىكدا ھەل دەگەرپى. منىش بە دووىدا. ھەسەر دەكەوى.

منىش بەدوووىدا، لە پەنا گۆرپىك رادەووستى.

دەست دەباو پىمەرپەيەكى چكۆلە دەردىنى. واقم وپما. چ دەكا؟

خەيالەم بال دەگرى و تائەوپەرى خاك ... نا .. نازانم.

لە تەك ھەر پىمەرپەيەك فرمىسك دەبارىنى.

لاواندەنەويەكى تىكەل بە گريان:

"رۆلە جوانەمەرگەكەى بەھارى سوور ..."

بەردەپانەكانى لادەبا ... وردە وردە دىاردەى قەبرىك وەدىار

دەكەوى.

دار... دار... داربەر وو ... نەمامىكە نىژراوہ.

بە لق و پۆپ و گەلاكانىەوہ. پىرپىژن بە سەلا دەگرى. ھەى رۆ...

ھەى رۆ ... شەمالەم رۆ... نەمامم رۆ....

تەزوويەك بە پشتەمدا دى.

پیریژن دەست دەبا دەری بیئی. بەلام نەمام جار بە جار
ئەستوورتر دەبی و ریشە دادەگوتی. متمانەم بە چاوم نەماوە. ئەو
دارە ئەستوورە چۆن ...

ئەو قەبرە .. چۆن ... نا.

دەلم لە ژیللا دی و هیق هیق بە سەر چیرۆکەکەدا دەرشیمەووە.
هیئە دەرشیمەووە تا ریخۆلەم بە دەمدا دیتەدەر.
ولات لەبەر چاوم رووناکتر بوو. هەست دەکەم تینیك لە لەشمدا
دەگەرێ دیسان سەر هەل دەدەمەووە دەبەمەووە دار ... دار ... داربەرپوو.
بالا بەرزو سەریەخۆ.....

گیژ بووم. چاوم تا بستیک برناکا. قەلەمەکە لە دەستم
بەردەبیتهووە خواری. چی بکەم؟

چۆنە دیسان دارەکە گەورە بی و گەورە بی. تا دەبیته پیرەداریک و
تەواوی شەهیدەکانی دنیا لە کەللە سەرە منارە کراوەکانی تەیموورە
شەلەووە تا لەشە سابوونکراوەکانی کوورە مرۆف سوتانی هیتلییر، تا
کوردەکانی قارنی و قەلاتان و ... هەموو کۆببنەووە دەستی یەك
بگرن و بەدەوری دا، گەری هەلپەرکی بگرن.

ئاخ، هەست دەکەم ریخۆلەم لە دارەکە دەهائی و دەری دەگیشنە
دەری. رەنگە بۆخۆم بم بوومەتە لقیك لە دارە بەروووەکە. نازانم.

.....
هیور دەلی: قارەمان کی بوو.

"پەپوولەیهک بە بالی سەوزو سوورەووە.

(*) گونديك له نيوان مههاباد - بۆکان

گرانی

دوو رۆژه زگی دیشی و هیچی نه خواردوه. له ژووری لاتراسکهی بهستوه و چاوی قوچاندوه. له پیر هه رایان لی کرد: - وهره - بۆکوی؟ - وهره. وهدووی کهوت. شهقاوی به شاشهقاوی نه ده گه یشته وه. له سه ر تیره گی دهره وهی مالان راوهستا. به هانکه هانک له په نای ویستا. چاوی برپبوه ئهرزی. شاره میرووله.

گیانی وده خورین کهوت. دوو له ته که ندری دهره ینا. گوتی: راکشی. نهی ویرا. گوتی: چاک ده بیه وه، تازه زگیش نائیشی. به ترسه وه راکشا. توند دهست و پپی بهسته وه. گوتی ئیدی وستته نایه. به ردی هیناو دهوری به بهرد گرت. زیقاندی: ئه ی هاوار چ ده که ی؟ رۆیی.

دهیزانی خه لگی له و گرده نزیك نابنه وه. هه موو ده ئین قه برستانی جووله که یه.

میرووله هاتن، سهد، دووسهد، ههزار به ههزار، شاریان لهسهر زگی، لهسهر سهری، لهنیو چاوی دا ساز کرد. سهرهتا ختیلکهو پاشان نقورینج و پاشان قهپال.

لهپرا میروو ئاو بردی. سیلاوی ئاو میروولهی رادا. چاوی ههئینا. باوکی لهسهر سهری راوهستابوو دهگریا. " بمبووره، بمبووره، خودایه بمبووره." نیستا دهزانی بو وای لی کردی. ئهو رۆژهی مرد بو ناشتنی نهچووی. مانگیك دوایه گۆزهیهکت شیله لهگهڵ خۆت بردو چوویه سهر گۆرکهکی و گۆرکهکیت داوه. جهستهی وهدیار کهوت. شیلهکته پئادا کردو گۆرکهکته پر کردهوه. دهترانی مارو دوویشک و میرووله شیرینیان به کهیفه.

ئییستهکه جوان تی دهفکری، لهبیرته نان نهبوو بیخۆن. تا ماوهیهک کولیرهی جۆتان خوارد. پاشان ئهویش قات بوو. دایکت، کاکت، دادت، ههموو لهبرسان مردن. تۆو ئهو مابوونهوه. بهردهوام دهگریای.

- برسیمه زگم دیشی.

ئییستا سی سائی رهبهقه قات و قری تهواو بووه. پارکه دیسان باران نهباری. گیا شین نهبوو. دیهات چۆلیان کرد. تا ئه وپۆکه نانی جۆو کولیرهی جۆمان خواردوه. بهلام ئه وپۆکه دوایین کولیرهشمان خوارد.

زگم وهك ئهو ساله دیشی. چاوم له رهشهوه دئو سهرم سوور دهخوا. برستم لی براره. شتیك له بهر چاوم ههر دیت و دهچی و دهجووئیتهوه. تارماییهکه وهك تاپۆ. ورده ورده لیم نزیك دهبیتهوه. دهستم دهگری و وهپیشم دهکهوی. بۆته چاوساغم. دهئلی: وهره... نالیم بو کوی؟ به دواي دا دهرۆم. به گردهکهدا ههلهدهگه پئین. چاو دهرپمه ئهرزی.

دەست بۇ گېرفانم دەبەم و لەتە كەندرىك دەردىنم. گوتى: وركە بەرد
كۆكەو. جەغزىكى بەردىنەمان چاك كرد. گوتەم: دەستم بېستەو.
راكشام. بىرى لى دەكەمەو. كى بوو دەستى گرتەم. نازانم. لەوانەيە
باوكم بووبى ھاتبىتەو بۇ تۆلەساندەو. تەكان لە خۆم دەدەم و
ھەلدەستمە سەرىپى. نامەوئى مېژوو دووپات كەمەو. دەبى بچمەو
گۆرستان و گۆرەكەى باوكم ھەلگەنم و ئەو ئىسك و پروسكەى كە لى
ماوتەو دەربىنم و بە تاوانى دەستەوستانى لە سى دارەى دەم.

بۆكان.

78/2/7

1

2

ليوهكانم كۆ دهكهمهوهو وهك ياقووتىكى سوور تىي دهروانم.
جاريكىتر ماتيكهكهى هيواش پيدااينم. به قهلهمه قاويهكه دهوران
دهورى ليوم خهتى ليو دهكيشم، كريمى سپياوهكه له دستم هلهدهسوومو
پاشان كولمهكانو پاشان گشت دهموچاوم. چاوم به كليكى رهش دهريژم.
شانهش دهخهमे ناو پرچمهوهو هيواش دست دهكهم به داهينانى،

قرچه قرچی قژم دهمخاته وه بیری مندالی، جگه له وه چیژیکی تایبهتی ههیه. گشت ماکهکانی گیانم تامی لی دهبینی، چاوم دهنووقیئم.

که چاو دهکه مه وه، له خووه پیگه نینم بهو دوخه دی، نه وه چ و مزعیکه، بیژم له خووم هه لدهستی، بیژم له لیو، له چاو، له لووتو له پرچو ... به یه کهم شت که دهستم پیی دهگا قوتوو ه ئارایشته که یه. به هیزو قوووتی خووم تیی دهره وینم. ئیشیک نوقمی خووشیه که گیانم داده گری. به لام دلم سوکنایی دی. دهروانمه دهستم. له ته شووشه کان هیور ... هیور دهر دینمه وه.

خوین بازلقه ی به ستوه و به خوهرم دی، سوورایه کی جوان، وه که سوورایی تارای بوو کیئی. به سه رمی داده دم. بزه یه کیش. پاشان به قامکی شادم خالی که له ته ویلم ده کوتم. خوین شو راوگه ده به ستی و به نیو چاوانم دا دیته خواری و چاوه کانم دابه ش دهکا.

خوین به لووتم دا، خوین به لیوم دا، خوین به ملم دا، خوین مه مکه کانم دابه ش دهکا.

دهستم له بان سه رم ده گوشم به لگوو خوینی زیاتری لی بی. له شم سنوو ریکی سووری لی کی شراوه. باکوور - باشوور - روژه لات - روژناوا. نا ته نیا روژه لات. روژناوا، مه مکی روژناوا، مه مکی روژه لات. خوین ده بیته دوو که رت و ههر که رتیکی مه مکی کم داگیر دهکا.

له خووم دهروانم. تک تک له گووی مه مکه مه وه دهرژیته خواری - وه که شیر - دم دهخمه ناو مه مکه مه وه دهست ده کهم به مزینی خوین. نازانم چ تامه؟ ته نیا تامی خوینه و بهس.

دەست ھەلدەگرم. سەرم وەبەر شېرە ئاوە ساردەكە دەدەم. ئاویکی
سارد وەك رۆژ ولاتی لەشم دادەپۆشی. میشکم بە پرتا و سارد دەبیتهوە.
سارد، سارد، سارد. تا دەتهزی.

خوینەكە پەنگ دەدۆرینی. سوور، نارنجی، كآل، سپی سپی. كەلەم
تەزیو. كە دیمەو بەر ئاوینەكە وەك كچیکی خووساوم لیھاتو چ
نەفرەتیکی ئەبەدی دایگرتووم. لە خۆم بۆژۆ بووم لە....

بە خاوەكەم خۆم وشك دەكەمەو. شۆرتەكەم لەبەر دەكەم. پەرچەم
لەپشت سەرم دەبەستم و پاشان مەمك بەند و ژیركراس و كراس و كەواو
پانتۆل، پشتینەكەم دەبەستم. جامانە شەترەنجیەكەش لەسەرم
دەبەستم.

دەراغ و دوو نارنجوك - سەرنیزەیهكیش - كەلاشەكەش لە شانم
دەكەم. پووژەوانە و كآلش. هیواش دەرگاكە دەكەمەو دە دیمە دەری.

كۆیە (پاریزگاری)

1379/12/5

وہك شۆرابهی

برژان هه ئوه ریوی پاییز

- یهك

چاوت لیّمه، چارده خۆریکم به نیو قهده وهیه، ئاغبانوو یهك له سهرو،
دهستیك كه او پانتۆلی... بۆت بلییم. خۆ چاوت لیّمه، به گشتی چاپۆرهیان

داومو قسهیان بۆ دهكهم. چ به ههسته وه دهگورینم! چ جوان گوری
را دهگرن! دوینی له باریکی قورسو پشتیکی ماندوو له سهفه هاتمه وه،
کۆلانه که مان چهنده بیادهنگ بوو. دلّم خه بهری دا. خه بهری چی؟ دارو

ديوار دهگريا. دهكۆلى. هەناسەم دەرنەدەهات. پشوم سوار. كات مردوو. بۆخۆت لەوى بووى.؟ دەزانی دەلیم چی؟ چاوت بە ديوارەكان دا دەگپرا. لە بىرتە چەندە دەترسای، چۆكت دەنوشتاوه. بە ترسەوه لە دەرگات دا. يەك...دوو...سى... چوار... تا پینج. جانتاكەت لە دەست بەر بۆوه. بۆ فرمیسك - بى پرس. دلپشت تەماوى. يەك توند، توند، توند لە مېشكت دا دەى نەپراند: "رەفيقان من ئەوا رۆييم لەلاتان"

- دوو

بە زەرەى تەلەفوونەكە وەوخەبەر هاتم، دەستم دا گووشیەكەى: بەلى فەرموو؟ - چۆنى؟ بۆ نایەى؟ بیستوو مە؟ - چاكەم، بە تەنیا، چی؟ دەگرى، تۆش دەگرى. هیواش بە گوچكەت دا دەچرپینى. - بۆن دى، بۆن، بۆنى پیم وابى گوڵەباخە، ولات دادەگرى. بەلام تۆ ھەر دەپشمى: ھەپشم - ھەپشم!!

دلت پەرە، تەنیا بىو بش زانى. هیزيك پالت پيوە دەنى: دەست دەست دە كەلاشەكەت. گیلەن گیدەنيك و تەق تەق!! گریانە - رقە رق. ناگرە ئیشە. دەزانی ناکرى نا. چاوت لیمە لاقەم بەو بەراوبەرى ئاوزینگەكەدا شۆر كر دۆتەوو چاوم بریووتە كامپراکە. چەندە مەزن!!

وینەكان لادەبەم، یادى ئەو سالتەش ناکە مەو. ئەەرکی نەتەوايە تيمە. سەرم لەگێژەو دەى. بەسەر زەریاوە دین و دەگەنە كوێستانەكان - دادەبارین. باران. دلۆپەكان دەخوشینە ناو دارو دەوونەكان، پاشان دەبنەو ھەلم و دەبنەو بوغ و دەچنەو ئاسمان.

بوو بە باران، بوو بە ھەور، نازانى - - بەلام مېشكت وەك ساعەت دەنگى دى: چك چك چك چك. دەست دەدەپە گووشى تەلەفوونەكە.

- كاكه... ناتوانى قسه بكهى - ديسان جوويه ته وه ئه و رۆزهى كاكه شههيد بوو. داي دهنيڻ: - ئه و رۆزهش باران بارى. واين بۆ گيڤرايه وه. خوئينى رانه ده وه ستا. مه لا به رده وام دهى نه پراند: - كافره، كافره مزگه وت گلاو دهكا. كزهيهك له جهرگته وه هه ستا: - چ خوښ، كافره!

گوتيان تا ساتى تيره باران ههر نه پراند وويه تى و وهك شير كۆلى نه داوه. ده لئين ديسان كاكه شههيد بۆ ته وه. نا كاكى چى. ده لئين ديها ته كه تان قىر كراوه. ده چرپيڻى: بريا و ابا.

چاوت ليمه به ره و چيا ههنگاو ده نييم. به ده ورم دا كۆتره كان سه ما ده كه ن. ده گه مه هه ركه س سلا و ده كا. وي نه كه ده وور ده كه وي ته وه... ده وور... ده وور... ده وور تا ده بي ته خاليكى ره ش به گوناي... ده لئى: گوتى:

- بۆ سوولج هاتووين. ده ستى نا ناوده ستى: ناشتى خوازم... باوكى ناشتيم. گرم گرتوو ه گر: ده زانى ده ليم چى؟ له بير ته، پي كه وه ده چووين بۆ مه درسه. تۆ به گوپچكه ت دا ده چرپاندم: - كورى باش ده زانى ئيمه چه ند ميليون كوردين؟ ئه ي بۆ ده و له تيگمان نيه؟ دم گوت تۆ كارت به وانه نه بى، سه رت داخه و ده رسه كه ت بخوينه. ده تگوت: نا من ناتوانم. به يانيه ك گوتيان: رۆيشتى و نه گه رايه وه. گوتيان بووى به پيشمه رگه ي قاسملوو. پيم وابوو نيوى چيايه كه، يان هي زيك. ئيستاش نه مزانى پيشمه رگه چيه؟ ته نيا بيستم: - له داريان داي، سووتانديانى، له چۆم دا خنكانديانى.

- سى

ماندووم. کهللهم وهخته بتهقی. گوشیهکه ههلدهگرم. لهو بهروه دهلین
 - شهید !! مچوورکیک به نیو شانم دادی. - دایک سهری دهرنیتتهوه.
 باوکم چۆکی دهلهرزئی. دایکم دهگری. بهلام من نازانم شههید یانی چی؟
 یانی دیتتهوه؟ دهلیم: - دهلیم دایه چ بووه دهلی: شههیدیان کرد. دهلیم: -
 شههید یانی چی؟ دهلی: هیچ... هیچ له کۆلم بهوه گهوره بی دهزانی.
 سهرم بهسهر بیسیمهکهدا شوپ کردۆتتهوه. من ناتوانم. دیسان وینهکهی
 باوکت هاتۆتتهوه بهرچاوت. باوهشی پیداکردی: برۆ کورم خودات لهگهله
 بی، بمره بو کوردان. گوشیهکه له دهستت دا ئارهقهی کردووه، هیواش
 زهنگ لی ددهدم. یهکی لهو بهروهوه دهلی: - عهلو. - عهلو
 دهلیم گویت لییه: کاک دوکتوریان شههید کردوه. ناتوانم نا. میشتک
 بهستوویهتی. سی سیدارو کۆماریکی رهنج بهخهسار بانگت دهکن
 پرسیاریکیش له میشتک دا رهق ههلاتوه.
 - باشترین پاداش بو شههیدان چیه؟ نازانی چۆنی جواب دهیهوه. تهنیا
 دهزانی: کانیهکانی تهواوی دنیا وهک چاوهکانی تو سوور، سوور
 ههنگهراون.

قهلا - کۆیه

1380

سەيد

ئەمن خەلگى شارىكەم، مائەكانى ھەموو كورته بالان و پەنجرەكانىشيان چكۆلە چكۆلەن و قەت پەردەيان لەسەر ھەئنادرپتەوہ. ھاوشارىيەكانەم قەت دەنگيان ھەئناھينن و ھەميشە بە سرتە قسە دەكەن. ھەموو لە سەيد دەترسن. دەئین سەيد عىلمى غەيبى ھەيە و ئاگای لە مارو مپروويە. كەس تا ئیستا سەيدى نەدیوہ، بەلام دەئین لەبەر نوور چاوت لەبەرى ھەئنايە. سەيد سامى ھیندە گرانە كەس ناویرئ سەرى ھەئینئ. خەلگى شاركەى من قەت سەريان ھەئناھينن.

كەس تا ئىستا سەيدى نەدىو، بەلام ھەمووان دەزانن پىشتاوپىشتى خەلكى ئەو شارە بوو. سەيد مائىكى زەلامى ھەيە. بەرزە. ھىندە بەرزە..... خەلك دەلئىن سەربانەكەى لەنىو ھەور داپە. پىرەكان دەلئىن سالى سىلاو، ئەو سالەى خەلكى ھەموو مائىن كەوتبەو سەر ئاو و مندالى مەلۇتكەيان لە چۆمى گرتبۆو، نوپنەرەكانى سەيد ھاتوون و دەورى ئەو خاكەيان بە بلووك گرتو و سپايەكەيان ھىناو و سازيان كردو. دەلئىن سەيد نەيوپراو كورد بۆ كرىكارى بەرى. دەلئىن كرىكارەكان ھەموو رەش رەش وەك رەزى بوون و سوور سوور داگىرساوان. لەنىو چالى چاوەكانيان دا تەرزە بارىو و قسەيان لەگەل ھەركەس كەردبايە كەبرا دەسبەجى رەق ھەلدەھات. خەلك نەيان دەوپرا بەوى دا برون. ھىچى كەشيان نەدەزانى.

تەنيا دەيانزانى مائەكە وردە ساز دەبى. خەلك قەت چاوپان لەو مائە نەدەكرد. دەيانگوت ئەو مائە ھاوینان شىنەو زستانان پرتەقالىە. خەلك دەيانگوت ھەركەس بزائى مائەكە چ رەنگە ھەوت سال گول دەبى و پاش ھەوت سال تووكى لى دى و پاشان بى ئەوەى كەس بزائى لەخۆو دەبىتە ھەلم.

سەيد سامى ھىندە زور بوو. خەلك راھاتبوون ئەو سووچەى شار نەبىن. بە مندالەكانىشيان دەگوت: - ئەگەر كەگەشتەنە حاندى، چاوتان بنووقىن.

ئەمەن بىست سالە لە شارەكەم دوور كەوتومەو. بەلام ئىستا لە شارىكەم ھەر لە شارەكەى خۆم دەچى. پىم وابى ھاتومەتەو و شارەكەم. خەلك شەوانە زوو چراكانىان دەكوژىننەو. دەلئىن سەيد شەوانە دەبى

به رهشەباو دیتە نیۆ مالانەوہ. خەلک ھەموو شەوئ بە لۆکە کونی گویچکەیان دەناخنو بە گوریسیک لاقیان لە یەکتەر دەبەستن تاکوو سەید نەتوانئ ھەلیان مژئ و قووتیان دا. ھیوايە دەلئ تا ئیستا سەدجارم خەون بە سەیدەوہ دیوہ. ھیوايە دەلئ لە خەونم دا سەید ھاتو منی خوارد کە لەترسان خەبەرم بۆوہ تەواوی لیفەکەم بە چرنووک ھەلدرھەلدر کردبوو. من بیست سائە لە ترسی سەید شارەکەم بەجئ ھیشتوہ بریک ترسم لەبیر چۆتەوہ. بەلام ئیستا ھاتوومەتەوہ.

- مائی سەید کامەییە دەمەوئ ببینم؟

کابرا بە ترسەوہ چاوم لئ دەکاو پاشان بە سرتە بە دووھەم کەسی پەنا خوئ دەلئ، ئەویش بە سرتە بە سیھەم کەسو پاشان تەواوی خەلکی شار لە دەورم کۆ دەبنەوہ.

پیریژنیك دئ و دەلئ: مەچۆ. دەلئیم: دەمەوئ ببینم. دەلئ: ئەگەرکو ھەردەجی ئەوہ خەنجەری مەمی ئالانە لە پشتینەکەتی نی. ئەوہش ددانئ ھەژدیھایەکە کە کورە کەچەلە کوشتووہیەتی بیکە ملت. پاشان بە دەستیکی لەرزۆکەوہ ریگایەکی تاریکم پئ نیشان دەدا. چاو دەبرمە ریگاکە. چۆکەکانم دەلەرزئ و بە دلەخورپەوہ لە دەرگایەکی کۆنی دار نیزیك دەبمەوہو لە دەرگا دەدەم. پاش سئ جار، پیریژنیکی سپی پۆشی بەسالچوو دیتە دەری. دەلئیم پووری ھاتووم کارم بە سەیدە. پئدەکەنئ و دەلئ ئیمە کەسیکمان بە نیوی سەید نیە بابم.

خرمە خرم شووشە دەشکئ و وەك پەپوولە لە ئاسمان دا دەبریسکینەوہ. پیریژن بۆنی داری لئ دئ. لەرزینی چۆکم تەواو دەبئ. دەلئیم چۆن، ئەی سەید.... دەلئ چەند سائە من و مئردەکەم لئیرە

باخه وانين. مائیکي رووخواوه و هيچ. خاوه نه که شي هه زاران سائله مردوه.
پاشان چاوه چرچه کانی ده برپته چاوم و بزده يه کی تال دهکا. به
سه رسوورمانه وه ديمه وه. به لام شه قامه کان چولن. کزه بایه کی سارد به
کولانه کان دا دئو ده پروا. شار چول کراره. خه لکی شار، شاره که یان به جی
هیشته وه من به ته نیا له شاره که م دا ماومه ته وه. بیست سائله له شاره که م
دوور که وتوومه ته وه و نیستاش شاره که م تافه که سیکی تیدا نه ماوه بیته
قسه یه کی له گه ل بکه م.

1382/11/10

چيرۆك

بىر دەكاتەۋە. سەعاتە دىۋارىيەكە چىركە، چىرك رېچكە دەشكىنى. دوايىن تىشىكى ئىۋارە لە پەنجەرەكە ۋە ژوورئ ختىلكە دەدا. چاۋىك لە خۆرە تەزىۋەكە دەكا. ۋەتاغەكە ھىۋور، ھىۋور، تارىك دادئ و رۇژ كۆتايى پىدى. پاش كاترمىرېك ھەل دەستى ۋ گلۆپى ۋەتاغەكەى ھەل دەكا. پاشان ۋەتاغەكەى تەنىشتى ۋ ھالى ھەۋشەش. چاۋىك بە دىۋەكەى دا دەخشىنى. كىتېبەكانى بە دىۋە ۋە لەسەر زگ پىرش ۋ بىلا ۋ بوونەتەۋە. عەينەكەكەشى لەسەر مېزەكەى دانراۋە ۋ ۋە جىلانەى تازە شۆردبوونى ۋ ھىشتا لە

ئوتتوي نەداون لە سووچى وەوتاغەكەى لە سەرىەك ھەلچىراون.
كۆتەكەى لەبەر دەكاو لە مائى دىتە دەرى.
روو دەكاتە كۆلان. بىر پار دەدا لە ھىچ كۆلاننىك لاندەدا. پىي خوشە ھەروا
راست بىروا بزائى كۆلانە راستەكان دەگەنە كوى؟
دىتە سەر شەقامىكى نامۆ. گرمەى ماشىن و نەپنەپى خەلكى و... ئەو...
ئەو. تەنبايى. دەستەكانى دەخاتە گىرفانى و دەپەوى بەدەم رىگاوە فیتوو
لدا. وەك رىبوارىكى ئاسايى خوى بنويى. بەلام زۆر زوو ماندوو دەبى.
پشتى كوور دەكاتەو و شل دەست دەكاتەو بە رىگارۆيشتن.
تەنيا شتىكى نەگۆرى ئەو، ئەوھىە كە ھەر دەبى بىر بكاتەو. بىر
دەكاتەو. شارەزاي ئىرەھىە. دەزانى بەرەو كوى دەروا. منارەكان
بەرامبەرىن و لە بلیندگوى مزگەوتەكەو كەابرايەكى دەنگ گر بانگ دەدا.
تىكەل ئاپۆراي خەلكى دەبى. دەست نوپۆر دەشوا. لەگەل خەلكەكە نوپۆر
دادەبەستى. نازانى دەللى چى؟ دللى لەوى نىە. رەكاتى دووھەم وازى لى
دینى و بە پەلە رىزى نوپۆر خويىنەكان بە جى دىلى. ھەست دەكا چاوەكان
ھەموو دەروان و مۆرە لى دەكەن. دىتە دەرى.
دەم و چاوى ھىشتا ویشك نەبۆتەو. دەپەوى بچىتە سووچىكو بىرى كۆ
بكاتەو.
كات. كات. ماندوونەبىەو.
- سپاس ئىوھش ماندوونەبن.
- بۆ ئەو رۆكە بەسە. سبەينىش فرىا بكەوين. چەن پلاننىك دەگرين.
ئەكتەر روو دەكاتە كەابراى فىلم بەردار. -
- ئەگەر كارتان پىم نىە دەرۆم؟

- سەرچاوان تا سبەينى، شەوئىكى خۇش.

سواری تاكسى دەبى.

- كاكە مەستەقىم فەلەكە تازەكە. كابراى شۇفیر پىي بە گازەو دەنى.

ئەكتەرەكە چاۋ لە دەرى دەكا. تاكسىەكە زۇر توند لە پىويست دەروا.

ورده، ورده ديمەنەكان لىل دەبن. پىي وايە ماشينەكەش لە زەوى جيا

بۆتەوہ.

- زۇر توند نارۆى؟

شۇفیرەكە ئاۋرى لى دەداتەوہ. ئەكتەر دەيناسىتەوہ.

- ئا. كاكى چىرۆك نووس ئەوہ تۆى. مەگىن ژيانى ئەكتەرىكت

نەدەنووسى. ئەى بۇ لىرەى؟ واديارە چىرۆكت بە ئەمانى خودا سپاردوہ!

باشە، دەكرى پىم بلىي بەو تاكسىە تا كۆى برۆم؟

چىرۆك نووس پىدەكەنى.

- ئەوہلەن مەترسە لە دونياى چىرۆك دا دەتوانىن بە ئاخر سورعەت

برۆين و تەسادوفىش نەكەين. دوايەش، دەزانى زۇر بە پەلەى؟

- باشە ئىستا خويىنەر پىي وايە من دەرۆمەوہ مالى يان لانىكەم دەچمە

شويىنىكى وەك شۇقەيەك يان... شتىكى لەو بابەتە. دوايەش لەو فىلمەش

دا پىم وابوو سكانسىك تا ئاخر دەرۆين. لەپر پلانت راگرت! بۇ وا

ناروون دەنووسى؟

چىرۆك نووس دەلى: كاكە گيان، ئەمن تا ئىستا، تۆم خولقانددوہ،

ئىستاش پىم خۇش وەدوى ژيانت بكەوى. ئەوہ كارت ھەيەہ. دواى

كارەكت سواری تاكسى بووى دەرۆى. منىش شۇفیرتەم. چ دەكەى بىكە.

ئەكتەر گېژ بوو. ناتوانى بىر لە شتى وا بىكاتەو. بۆى قووت نادى.
چىرۆك نووس تورمىك دەكا.
- دابەزە ھەر لىرە جەلەكانمان دەگۆرىنەو. تۆ بىبە بە شۆفىرو من دەبمە
ئەكتەرى چىرۆكەكەم. كابرا خۇشجالە رزگارى بوو.
زۆر ھىواش بەرپۆھىيە. لە فەلەكەكە دابەزم. خىرا پاكونىك دىنم و
تاكسىيەكەو شۆفىرەكە پاك دەكەمەو. ھەر نامەوین.
فويەك لە كاغەزەكە دەكەم و چىكى پاكوونەكە لادەبەم. خۇزگەيەك لە
دەروونم دا پىنگ دەخواتەو.
شەقام چۆلە.

تەقەكەى كەوشەكانم بەرزتر لە حالەتى ناسايى دىتە گۆى.
1. 2. 3. 100. 500. ... ھەنگاوەكانم دەژمىرم. جارجار ماشىنىك تىژ
بە پەنام دا تى دەپەرى. كۆتەكەم لە خۆم ھالاندوو. واز لە ھەنگا
ژماردن دىنم. خۆ بە كافەيەك دا دەكەم. كافەكە نيوە چۆلەو چەند
كەسىك تاك، تاك لەولاولەم لا دانىشتوون. داواى بىرەيەك دەكەم.
وەرەزم! نازانم چى بكەم؟ بىرەكەم بە ئىشتيا دەخۆمەو.
قامكەكانم لە دەورى قوتووەكەى دەھالنىم. دەيگوشم. ساردى بىرەكە
ھىشتا بىرپىك ھەر ماو. دەستم چىژى ئى وەردەگرى. ژنىك لەلاى چەپم
دانىشتووو سگار دەكىشى. پاش ماوھىەك كابرايەك دىت.
بىرپىك چىپە، چىپ دەكەن. ھەل دەستن. دەچنە دىوى پىشتەو.
سەرم دىشى. چىرۆك نووسى قارەمان ھەرواى ئى بەسەر دى. ئەو چ
بەزمىكە بۇ خۆم چاك كر دوو. سەرم لەسەر دەستم دادەنىم. پىلووى
چاوم وردە وردە قورس دەبى.

ئاسمان خەممىكى سەپىر داىگرتىبوو. ھەورەكانىش دەپانزانى ئەورپۇكە رۇژىكى جىباوازە. ھەموو دەم و چاويان ويك نابوو و پشتيان كوردبوو يەكتەر. كزە بايەكى زەردىش لە ھاتوچۇ دابوو.

دايكم چاوى لە كەوشەكانم دەكرد. دەمزانى بىر لە چى دەكاتەوہ.

ھەناسەيەكم ھەل كىشاو بە دەم ھەناسەكەوہ سەرىكم بادا. ويستم بلىم "دەبى بپۇم" دىتم بپويست بە گوتن ناكات. ھەموو دەزانن دەبى بپۇم. سەعاتە ديوارىيەكە يەك بىن بەرەو پىشى ھەل دەھات و قەپالى بە زەمان دا دەگرت و ھەولئ دەدا خۇى بگەيەنئتە سەعات سى. بە قەئسيەوہ مۇرەيەكم ئى كورد. مووچركىكى پىداھات و بپىك ھاتەوہ سەرخۇ.

باوكم لەسەر كورسيەكەى ھەستاو باوہشى بۇم گرتەوہ وىستى باوہشم پىداكات. خۇم ئى گىل كرددو رووم كرددە ئەو لاوہ. ئەويش وەك ھىچ نەبووبى. ھەروا بەرەو پەنجەرەكە رۇيشت و چاوى بپىە دەرى. دەمبىنى ملووكوولەكانى ھەوا بە كۆمەل پىكەوہ دەنوسىن و قورس دەبن و نەرم دەنیشنە سەر ئەرزى. گەر ووم وىشك ببوو. دەمم كرددوہ زياتر ھەوا بچىتە ناخەمەوہ. كاكەم ھەروا لەبەر خۇيەوہ بۇلەى دەكردو نوقرىنجى لە ئاسمان دەگرت.

تۇژىكى سى لەسەر رووخسارى نىشتبوو. چاويكى دىكەم لە سەعاتەكە كردد دوو دەقىقەى مابوو بۇ سى. دەستم دا ژياننامەكەم و بەرەو دەرگا چووم. لەپەر دەنگى گريان بەرز بۇوہ. سەيرە!! ش.

دەرگاكەم كرددوہ. كۆمەلئىك تىشك بە پەرتا و خۇيان بە ژوورى داكرد. تا چاوم راھات تاويكى پىچوو. وردە وردە وئاتم دەدى. دارەكان پىرچيان پەرىشان كوردبوو و زكريان دەكرد. گەلاكان خۇيان فرئ دەدا سەر

رېښگاکه م. بهر وه سرووشت بائم گرتو تېیدا نووقم بووم. دارهکان چرؤ دهکن.

ههورهکان لیک دهرهویڼه وهو ئاسمانیش بیخیال پال دداته وه. به جیره ی سهنده لیهک وهخو دیمه وه. ههر له کافه که م. ژنه گهراوته وه. سهر هه لډینم. ماندووم. بهسه ... چاوئیک لیک دهکهین. دهلی: پیاسه یهک نه کهین 1؟

پی دهکه نم. هه لډهستین. پوولی بیرکه ددهم و له کافه که دیننه دهری. کابرای کافه چی. به په له دیته دهری و ههرا دهکا: کاکه ... کاکه، کاغه زه کانت له بیر چوو. گوئی نادهمی.

شانم به شانی ژنه وه دنوو سینم و وهری دهکه وین.

قه لا - کویه

1382/8/6

ميرۆك

باپىرم ھېشتا زۆر لاو بوو، ئەو كاتە سمىلى ھېشتا گووگرە نەببوو و پرېبە سېھكانى قەتى لە لېرەوارەكانى كوردستان نەچرىكاندبوو. رۇژىك كە نەنكىميان بە ھەلە دەدا بە كەسىك كە باپىرم نەببوو. باپىرم بى ئەودى خۇى شلۆى بكات دەستى دا دەسرۇكەى سەرچۆپى و تا كازىوھى بەيانى ھەلپەرى و ئەو كاتەى ھەموو داوت لە ماندووېھتەيان خەونووجكە داېگرتېبون. دەستى نەنكىمى گرت و بە ھەونگاويك لە چىرۇكەكەى من ھاتە دەرى و ھاتە نىو ئەو چىرۇكەوھ:

تازە باوكم لەدايك دەبوو كە منيش تۆۋەكەم دارپۇترا. من ئەوكات دەمزانى دەبى چاۋەرىپى ئەو بەكەم كە باوكم گەورە بىپى و رۇژىك لە شەقامىكى تەر پىپى لە سەر تۆيكلە مۇزىك دانى و شلپ بەدەمەو بەكەۋىتە خورپى و داىكم لە پەنجەرىيەكەو چاۋى لى بى، تەنانەت بەزەبەكەش نەكات و باوكم سوپىند بىخوات كە دەبى ئەو كچە بىنپىت كە تەنانەت ئەو كاتە شۇخترىن گەنجى گەرەك بە دەمەو دەكەۋى پىكەنىنى ناپەت. بەلام ئەو كاتە كە باوكم پىپى لەسەر تۆلكە مۇزەكە دانا داىكم بىرى لە وتەكانى ئەرەستوو دەكرەو و تىرپامبوو كە بە راستى تۆ بىپى يەكەم فەيلەسووفەكان لە يونانەو سەريان هەلداپى.

لەدايك بوونى من زۆر بە هەلگەوت بوو. داىكم لەبىرى چوۋبوو كەبەكانى بىخا و ئەو كاتە باوكم خۆى خزانە پالى، ئەسلەن پىروى نەدەكرە كە مندالى بىپى و زۆرتەر حەزى دەكرە ماسىيەك يان چولەكەيەكى بىپى و داوترىش ئەو كاتەى من گەورە بىووم بە دزى باوكمەو تەفكى خستە سەر ئەرزى و وتى: ئەو نەبوايە من ئىستا سەربەست بووم. بەلام ئەو چىرۆكەى من بەتەمام بىنوسم نە باسى من و نەباسى باوكمە و نە باسى باپىرمە تا ئىرە تەنيا وىستم قەلەمەكەم گەرم بەكەم و بزىك بەكەمەو سەر گەرى نووسىن... نا نا مەترسە باسى بەچكە مراۋى ناشىرىنىش نىە. ئەسلەن كى دەلى دەبى چىرۆكىكى نوئى بى. من دەلئىم با ئەو چىرۆكە كۆنە نەفەوتى كە دەلى: پاشايەك زۆر زالىم بوو، خوپنەر گيان پاشا عەمدەن زالىم بوو و حەزى دەكرە خەلگەكەى شۇرپش بەكەن و دەك لوبى شانزەھەم سەرى بە گىوتىن لىدەن بەلام تەنيا ئەو بە چاۋى خۆى بىپىنى كە خەلك هاتوونە دەرى. پاشا سوپىندى خوارە تەواۋى

رېڭاكان بگرېت ته نيا رېڭاگيهك نه بئ و پاشان پرديكي ليډا و وتي:
ههركهس بيهوئ بيته ناوشار دهبئ بهسهر ئهو پردهدا برواو ههميشه
بانگي وهزيري دهگرد تا بزاني خهلك رازين يان نا، وهزير به
ئهدهبياتيكي وهزيرانه دهگوت: بهئئ بهئئ سهروههه خهلك رازين و
پاشا له داخان چرنوكي له گوني خوئ دهگرت و له بهر مائي خودا چوكي
دادهدا و دهگوت: خودايه من كهى بهدهستي خهلكهكهه سهردهبهردريم؟
پاشان پاشا ئهمري كرد ههركهس بهويډا بروا شهقيكيشي ليډهن. من
ناليم بهلام پاشا خهلكي كوكردهوه و به پيكهنينهوه گوتي: خهلكي رازين
يان نا.. باشه كهه بزه بتگرئ ئهسلهن لهو چيروكهش دهگهريم بهمن چي
خهلك گوتوويانه پاشا نهفهريك كهمه خهلك زياتر بكه با تيمان ههلدهن
كارمان ههيه و دهبئ بروين.

من ئهوهنده دهزانم كه من و پاشا له پولي يهكههه سهرهتايي به
يهكهوه هاوپول بووين و زورچار قهلسهه لي دهگيرا و ليم ددها. بو
ئاگاداريت پاشا زور كورپكي جوانكيهه بوو. بهمن چي كوران چيان لي
كردووه. بهلام ههموو كاتيڪ دايكهه گويچكهه بادهدا و دهگوت: ئاگات له
خوت بئ. تو نازاني دايكهه چون گويچكهه بادهدات. گويچكهه بادانيش
چهند جوړه. به خوشهويستي، بي خوشهويستي، تيكهلاو، دايكهه زورتر
تيكهلاوي پيخوش بوو. تهنانهه ئهو كاتهه كه دهچووين بو بهستههه
فروشيش دايكهه مهخلووتي دهخوارد. مهخلووت تيكهلاويكهه له بهستههه
و فالووده. ئاي يادي فالووده بهخير. فالووده نيشاستهه له رهنده دراوه.
لهوهتا له بيرم دي فالووده له مائي ئيمه خوراوه دهئين جهدي
يهكهههه كه فالوودهه زور پئ خوش بووه ئهمري كردووه ههوزيكي بو

پر کهن له فالووده و له گه ل خیزانی دایکی دایکی دایکی دایکی دایکی دایکی دایکی دایکی نازانم چهندهی باوکم مهلهی تیدا بکات. به لآم وادیاره که پاش چهنده جار ویستویهتی شیرجه برواو و نهویراوه له خیری مهله کردن گوزهراوه و گوتویهتی قاپیکی بو پرکهن له فالووده و له پهنا حهوزمهکهوه به تاسهوه هه لئوقوراندووه و پاشان که جوان دهمولچی خاوین کردوتهوه، من نالیم نهوه رهوایهته و وهچه به وهچهی بنهمالهی نیمه دهزانن. ههستاوه و میزی تیگردوه و پاشان بهمن چی نهو وای کردووه شا.....شا خوئی مۆن دهکات پاشان له نیو ههزارانی شاردا بهخشیویهتیهوه. ئای که ههزاری دهردیکی گرانه. تو نهتپرسی نه نکتیا ن بو به زوری به میرد دا که باپیرت بو هه لگرتنی تا بهیانی سهمای کردووه. کاکي برا نه نکم کچی کابرایهکی ههزار بووه که ده بیته باوکی نه نکم و ئاغا نهو ساله باوکی نه نکمی رووتاندوتهوه و باوکی نه نکم ناچار نه نکمی به کابرایهک له جیاتی ته لیسیک جو بهخشیوه. وام سهیر مهکه ده لئی درۆت بو دهکم به خوا به راستمه.

ههولیر